

Науково-методична діяльність дошкільного закладу нерозривно пов'язана з процесом формування творчої особистості педагога, розвитку його професійної діяльності, а також ефективності навчально-виховного процесу. Оволодіння педагогами інструментарієм інтегрованої технології передбачає проінформованість педагога про дану інноваційну технологію, особисту переконаність у необхідності її застосування та високу культуру використання у навчально-виховному процесі.

Майстер – клас «Компетентно – орієнтована стратегія діяльності педагога ДНЗ в умовах упровадження авторської інтегровано – особистісної технології»

Світлана Якименко
Завідувач кафедри педагогіки, теорії та методики початкової освіти Інституту педагогічної освіти Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського, професор, кандидат пед. наук, доктор наук в галузі освіти

Людмила Голян
завідувач дошкільного навчального закладу № 139 м. Миколаїв

Світлана Лебедева
вихователь – методист дошкільного навчального закладу № 139 м. Миколаїв

Мета: підвищення рівня компетентності педагогів ДНЗ в питанні проектування педагогічного процесу на основі інтегрованої особистісно орієнтованої технології.

Завдання:

- сприяти підвищенню рівня теоретичної та методичної підготовки педагогів з питання інтеграції освітньо – виховного процесу;
- удосконалювати професійний рівень педагогів через використання творчих форм активізації і осмислення своєї педагогічної діяльності ;
- розвивати професійні навички і уміння педагогів

Хід:

Вправа «Активне слухання»

Педагог – майстер. Інтегрована особистісно орієнтована технологія – інноваційна модель. Їй притаманні такі характеристики: концептуальність, системність, ефективність, керованість, відтворюваність.

Щоб оволодіти інтегрованою технологією, сучасний педагог має володіти здатністю до інноваційної діяльності. Ось тому в концептуальній моделі інтегрованої технології присутня модель професійності педагога.

Модель професійної компетентності педагога.

Додаток № 1

Педагог – майстер. Професійна компетентність педагога – це єдність його теоретичної та практичної готовності до здійснення педагогічної діяльності.

У вітчизняній науковій літературі визначено низку понять, які характеризують професійну компетентність педагога, здатного до ефективної та успішної діяльності, а саме:

- педагогічна майстерність;
- професійна зрілість;
- професійні здібності;
- кваліфікація.

В нашій моделі професійної компетентності можна виділити такі види компетенцій:

- педагогічна;
- соціально – психологічна;
- загально – людська.

Педагог, як ключова фігура в організації інтегрованого процесу, повинен володіти всіма необхідними якостями: уява, креативність, винахідництво.

Вправа «Асоціація»

Мета: налаштувати педагогів на роботу, зняти психологічну напругу.

Обладнання : м'яч.

Хід:

Всі учасники майстер – класу стають колом. В центрі педагог – майстер з м'ячем у руках.

Педагог – майстер: Я почну фразу, а ви впіймавши м'яч, продовжите її.

Якщо педагог – це колір, то який?...

Якщо педагог – це геометрична фігура, то яка?...

Якщо педагог – це настрій, то який?...

Якщо уявити, що педагог це казковий герой, то хто?...

Якщо пора року, то яка?...

Якщо педагог – це вид спорту, то який?...

Якщо педагог – це квітка, то це...

Якщо педагог – це дорогоцінне каміння, то яке?...

Якщо педагог – це гра, то яка?...

Якщо педагог це планета, то яка?...

Педагог – майстер. Реалізація моделі професійної компетентності спрямована на оволодіння педагогами інструментарієм інтегрованої технології і передбачає проінформованість педагога про дану інноваційну технологію, особисту переконаність у необхідності застосування інтегрованої технології та високу культуру використання її навчально – виховному процесі.

Вправа «Кути»

Мета: визначити самооцінку та власну компетентність з певного питання.

Обладнання: ватман з написами «док», «пристань», «гавань», «відкрите море», кораблики - орігамі. («док» - найнижчий рівень обізнаності, «відкрите море» - найвищий).

Хід:

Кожному учаснику пропонується розмістити свій кораблик в обраній ним частині ватмана, орієнтуючись на власну компетентність з визначеного питання.

Педагог – майстер. Інтеграція – це глибинний процес внутрішньої взаємодії, взаємопроникнення змісту, методів та видів навчання. Чим відрізняється інтеграція від комплексності?

Наприклад, комплексність можна порівняти з фруктовим салатом: кусочки фруктів перемішані, але все ж таки кожен з них легко можна впізнати. А якщо ми змішаємо всі інгредієнти салату з допомогою блендера, то отримаємо мус – однорідну масу, в якій неможливо виділити окремі частини – це вже аналог **інтеграції**.

Вправа «Логічний ланцюжок»

Мета: вправляти в об'єднанні різноманітних понять в єдине ціле.

Обладнання: предметні картинки різної тематики.

Хід:

Учасникам майстер – класу пропонуються предметні картинки з різних змістових модулів. Педагог – майстер пропонує знайти логічний взаємозв'язок між цими картинками: в парах, трійках, четвірках...

Педагог – майстер. Ось так, синтезуючи матеріал та поєднуючи різні змістові модулі та їхні модульно – освітні лінії, педагог органічно поєднує знання з різних галузей та підпорядковує їх головній темі. А ще це є приклад інтеграції світоглядних понять не тільки в середині змістового модуля, а і взаємопроникнення одного змістового модуля в інший. Тобто в інтегрованій технології має місце інтеграція всіх змістових модулів.

Наприклад:

Загально – векторний модуль: Людина і культура

Змістовий модуль: Мистецтво

Модульно – освітня лінія: Декоративно – прикладне мистецтво

Світоглядне поняття: Вишиванка

Педагог – майстер наводить приклад планування по даній темі.

Педагог – майстер. Освітньо – виховний процес стає інтегрованим, якщо освітні завдання з різних розділів програми, пізнавальний зміст і організаційні форми цього процесу знаходяться у взаємодії і взаємозбагачують та доповнюють один одного. В інтегрованому педпроцесі задіяні педагоги всіх категорій.

Вправа «Осінній кошик».

Мета: практично показати поняття «інтеграція» на прикладі «осіннього кошика».

Обладнання: кошик, муляжі фруктів, овочів.

Хід: Педагог – майстер розподіляє всіх учасників на 4 підгрупи: вихователі, музичні керівники, логопеди, інструктори з фізкультури.

Всім педагогам пропонується спланувати свою роботу з дітьми в такій темі:

Загально – векторний модуль: Людина і природа

Змістовий модуль: жива природа

Модульно – освітня лінія: Комахи

Презентуючи свої наробки, учасники наповнюють кошик осінніми дарами - аналог наповнення інтегрованого педпроцесу формами і методами роботи з дітьми.

Педагог – майстер. Педагог аналізує, які види діяльності дозволяють дитині впізнавати нове, які завдання розвитку пов'язані з даними видами діяльності, як можна об'єднати їх один з одним, як максимально – мотивовано об'єднати розрізнені поняття в єдине ціле, засвоїти і узагальнити матеріал. Такий підхід до організації інтегрованого освітнього процесу дає можливість стимулювати у вихованців аналітико – синтетичну діяльність, системний підхід до пізнання об'єктів довкілля, що забезпечує цілісне сприйняття світу.

Міні – лекція

Інтегрована особистісно – орієнтована технологія передбачає планування навчально – виховного процесу за 5 загально - векторними модулями:

Людина і природа

Людина і Всесвіт

Людина і культура

Людина і суспільство

Людина – наука і техніка

Педагог самостійно контролює інтегрований процес, самовизначається відносно цінностей і цілей, стратегії становлення даної інноваційної діяльності. Одним із методів, які дозволяють вихователю реалізовувати такі інтегративні процеси як цілісність знань, їх узагальнення, систематизацію та логічну послідовність, є тематичні павутинки.

В педагогічній літературі їх називають і карти розуму, і мислительські карти, і інтелектуальні карти. Але в основі цих карт і нашої тематичної павутинки лежать ментальні карти, автором яких є британський психолог Тоні Б'юзен.

Педагог – майстер презентує зразок тематичної павутинки «Вода»

Додаток № 2

Вправа «Тематична павутинка»

Мета: відобразити суть даної теми, окреслити коло тих понять, які асоціативно пов'язані з ключовим словом.

Обладнання: ватман, кольоровий папір, ножиці, клей, фломастери.

Хід:

Педагог – майстер ділить учасників на три підгрупи. Кожній підгрупі пропонується скласти тематичну павутинку по конкретно даному поняттю (море, іграшка, транспорт)

Після закінчення кожна підгрупа презентує свою тематичну павутинку.

Педагог – майстер. Інтеграція в навчально – виховному процесі – це процес та результат поєднання окремих елементів навчання та виховання в єдину цілісну систему з метою одержання якісно нового результату дошкільної освіти.

Попробуємо розглянути питання інтеграції педпроцесу на основі вирішення проблеми «як умовити людину їсти зелений салат».

Вправа «Зелений салат».

Мета: розглянути шляхи втілення «інтеграції» в практику роботи.

Обладнання: аркуші паперу А-4, пазли з текстом.

Хід:

Педагог – майстер пропонує алгоритм дій по вирішенню проблеми, як умовити людину їсти зелений салат.

- Детально очистити його.
- Додати в салат незвичайні продукти, наприклад трюфелі.
- Подати в незвичайній сервіровці.
- Прикрасити салат.
- Придумати інтригуючу назву.
- Переконатися в простоті приготування в домашніх умовах.
- Переконатися в корисності складу інгредієнтів.

А тепер давайте спробуємо розібрати схожу ситуацію, і перенести її по аналогії на інтеграцію, щоб визначити, які засоби необхідні для реалізації інтегрованого освітньо – виховного процесу.

Педагог – майстер пропонує дібрати до кожної позиції алгоритму, засоби реалізації інтегрованого навчально - виховного процесу, які прописані на окремих пазлах.

По закінченні роботи для перевірки правильності підбору пазлів, педагог – майстер пропонує звіритися з таблицею аналогії на екрані.

Детально очистити його	Сконструювати інтегрований пед-процес протягом дня, тижня, самовизначитися відносно цінностей і цілей
Додати в салат незвичайні продукти Наприклад: трюфелі	Інтегрувати різні види дитячої діяльності і різні форми їх організації, дотримуючись смислового контексту
Подати в незвичайній сервіровці	Організувати діяльність в інтерактив-ній формі з метою створення комфортних умов для успішної та інтелектуальної спроможності кожної дитини
Прикрасити салат	Використати наочність, ІКТ
Придумати інтригуючу назву	Перетворити скучні теми організаційної діяльності в захоплюючі «смачні для дітей»
Переконатися в простоті приготування в домашніх умовах	Додати цікаві і творчі самостійні завдання, які дитина зможе виконати, зможе експериментувати, розвивати понятійне мислення
Переконатися в корисності складу інгредієнтів	Зробити набуті знання актуальними і корисними в житті, що забезпечують дитині цілісне сприйняття світу.

Педагог – майстер. Інтегрована особистісно – орієнтована технологія, як і кожна інноваційна діяльність, має свої переваги, а також і свої труднощі впровадження в практику роботи.

Вправа «Закінчи думку».

Мета: проаналізувати аспекти інтегрованої технології.

Хід:

Педагог – майстер пропонує кожній підгрупі початок думки, яку необхідно закінчити.

1. Переваги інтегрованої технології полягають в тому, що ...
2. В інтегрованому педпроцесі переважають такі методи і прийоми...
3. В організації інтегрованого педпроцесу виникають певні труднощі, а саме...

Учасники продовжують фразу, висловлюючи свою точку зору щодо даного питання. Педагог – майстер узагальнює їхні думки.

Переваги інтегрованої технології:

- Сприяє підвищенню мотивації навчання;
- Формує пізнавальний інтерес вихованців;
- Сприяє розширенню світогляду та можливості цілісно сприймати світ;
- Надає можливість встановлювати взаємозв'язки між явищами та об'єктами;

- Стимулює організацію педпроцесу на якісно новому рівні.

Методи і прийоми:

- Порівняльний аналіз;
- Пошук;
- Евристична діяльність;
- Проблемні питання, які спонукають до «відкриттів»;
- Мовленнєві дидактичні ігри та вправи;
- Самостійна творча робота дітей;
- Пізнання закономірностей.

Труднощі:

- Складність у відборі практичного матеріалу;
- Дотримання логічної послідовності в організації інтегрованого педпроцесу;
- Злам попередніх систем цінностей, знань та умінь педагога, відхилення від шаблонів;
- Особистісна здатність педагога до інноваційної діяльності.

Педагог – майстер підводить підсумки роботи майстер – класу, роблячи акцент на актуальності інтеграції.

Актуальність інтеграції

1. Світ, який оточує дитину, пізнається нею в своїй багатогранності і цілісності, в той час як розділи програми ДНЗ направлені на вивчення окремих явищ цієї цілісності і не дають уяву про це явище в цілому, дроблячи його на окремі фрагменти.
2. Використання інтегрованого підходу розвиває потенціал самих вихованців, спонукає їх до активного пізнання навколишнього світу, осмисленню та знаходженню причинно – наслідкових зв'язків, розвитку логічного мислення, комунікативних здібностей.
3. Форма організації діяльності нетрадиційна, цікава. Інтеграція різних видів діяльності підтримує увагу вихованців на високому рівні, що дозволяє говорити про достатню ефективність.
4. Діяльність з використанням інтегрованого підходу розкриває значні педагогічні можливості, значно підвищує пізнавальний інтерес, спонукає до розвитку уваги, пам'яті, мислення і мови.
5. За рахунок посилення міжпредметних зв'язків звільняється час для самостійності вихованців.
6. Інтеграція дає можливості для самореалізації, самовираження, творчості педагога, розкриття його здібностей.

Педагог – майстер пропонує учасникам переоцінити рівень своєї компетентності з даного питання та змінити місце розташування свого кораблика у кутах.